

lokalhistorie

Nymotens teknikk

Gamle tekniske innretninger er interessant for mange. Hvis bygdetunet i Kvelde stiller ut gamle motorsager og prøvekjører dem, eller viser fram stasjonære treskeverk som går, er det like populært som når Stokke Bygdetun viser fram gamle Forder og Oldsmobiler som må sveives i gang. Publikum strømmer til. I dag viser vi fotografier av noen gamle innretninger fra byen vår. Vi tar gjerne imot bilder og tips om slike gamle ting som måtte finnes i låver og uthus eller private samlinger og fotoalbum. Kontakt-telefon står nederst på siden.

Tekster: Harald Fevang
Foto: Otto Aagesen og Helge Dyves album

I 1959 var Hjalmar Larsens høyttalerbil av merket Thames, stadig å se og ikke minst høre i bygatene i Sandefjord. Dette bildet er hentet fra Torvet, og høyttaleren er tydelig festet på takgrinda med plakater med diverse budskap hengende ned over bilen. Kanskje var det reklame for et møte, eller beskjeder om politiske partiers fortrefelighet, eller var det en fotballkamp på stadion? Høyttalerne var så sterke at alle i og rundt byen ikke kunne unngå å få med seg budskapet.

Om dette bildet fra 1962 forteller Helge Dyve: Min far Gunnar Larsen ses her med de TV-apparater han den gang hadde til salgs i sin forretning. Helt til høyre sees også et av byens første videokameraer. Det var en sjømann som hadde kjøpt dette i utlandet, men ville bytte det i noe han trengte bedre. Farfar skaffet stativ på hjul og tilpasset det hele slik at kameraet kunne monteres. En omformer konverterte videosignalet om til et modulert signal slik at det kunne kobles til antenneinngangen på TV-apparatet. Mange kunder syntes det var morsomt å kunne se seg selv på TV når de var innom butikken. Kanskje var det også salgsfremmende? Det var jo den gang svært uvanlig med et slikt videokamera, smiler Helge Dyve i dag.

FØR OG NÅ

Frank Eriksen har tatt vare på dette gamle møbel i sitt private museum. Grammofonen hadde som vi ser et lite skap der platene kunne oppbevares. Den første gang tekstforfatteren opplevde musikken fra et slikt lite vidunder, var på Fokserød i 1949 da Johnny Hansen dro på sveiva og Harry Brandelius vakre sangstemme tonte utover skogene der OBS! Varehus i dag har tatt over melodien. Den gang mente vi nok at NRK måtte ha mange slike sveivegrammofoner i studio, for i Ønskekonserten spilte de jo stadig mange melodier rett etter hverandre. Og det tok tid å sveive opp hver melodii!

Vask med håndpumpe

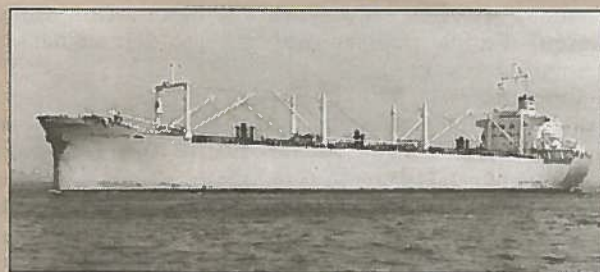

På Haukerød i 1948 hadde vi innlagt vann fra pumpestasjonen på Gogsjø. På Fokserød et år senere flyttet vi inn i nytt hus med innlagt vann fra brønn med elektrisk pumpe med trykktank. Dagens bilde fra 1962 viser innlagt vann til utslagsvask med handpumpe.

På landet var det lenge ingen selvfølge med innlagt vann i det hele tatt. Da jeg flyttet til Nordland i 1965 var vann fra brønn, brønnkrok og vannbøtte sommer som vinter helt vanlig i mange hus. Slik var det også i skolehuset der jeg bodde. Ofte var det guttene i 7. klasse som hadde ansvaret for vannhenting. Men alle steder var det viktig ikke å slå kaffegrudet i vasken. Da gikk den fort tetti!

Tekst: Harald Fevang
Foto: Bjørn Marum Olsen

MS «Sandefjord»

Bygget som motorskip «Sandefjord» ved Nippon Kokan (NKK), Tsurumi, Japan. Overlevert Haldor Virik A/S, Sandefjord i mars 1968. «Sandefjord» var en bulkcarrier på 34.575 tdw med en Sulzer motor på 11.200 bhk, bygget ved Uraga i Tamashima, Japan. En typisk representant for NKK på den tiden. Hun var søsterskip av Jahres serie på samme tid, «Japana», «Janova» og «Janita». Solgt til Westport Navigation Corp., Piraeus i 1974. Omdøpt «Elafi» og registrert i Piraeus. I 1977 blir hun overført til Eastport Nav. Corp., Piraeus, Hellas under samme eier. Solgt til Seamansion Nav. Ltd., Limassol, Kypros i 1985 og får navnet «Yannis II». Endte sin karriere i China i juni 1986 hvor hun gikk til opphugning. Av sandefjordinger jeg kjenner til, var Svein Olav Løberg 1. styrmann rundt 1971. Hans bror Vidar var tømmermann, og Gunnar Jørgensen 1. maskinist.

Tekst: Ragnar Iversen
Bilde: Privat samling

Slitte dekk

Mye bar nok preg av fem lange krigsår i byens gater i 1945. Dette bildet fra 15. desember dette året, viser en av mange kollisjoner på glatt føre i bygatene. Nærbilder av bildekk fra denne tida forteller at de ofte er helt nedslitte, og at kjettinger er det eneste som hjelper når våt snø gjør veiene sleipe.

Denne situasjonen fra det som i dag er Dag Solstads plass i krysset Kongensgt./Prinsensgate er intet unntak. Huset til venstre er det som senere ble til Sjøfartsmuseet. Forretningen til høyre heter Lady og reklameskiltet er tydelig hjemmelaget. Et annet bilde viser at G.A. Jørgensen i Sverresgate rett ved, reklamerer for arbeidskjøring med hestevogn både med hjul og slede hvis bilen svikter!

Dagens bilde viser miljøet på Dag Solstads plass som et annerledes og trendy sted i forhold til 1945.

Tekst: Harald Fevang
Foto før: Politiarkivet
Foto nå: Bjørn Marum Olsen

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pukkestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mkr. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senter info-gruppe:
Sideansvarlig Harald Fevang, bildeansvarlig Bjørn Marum Olsen.
Medarbeidere; Sven Erik Lund, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Gro Midttun, Svein Olav Løberg, Roger Davidsen.
Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 – sv-er-lu@online.no